

Jak motywować dziecko do nauki, aby ci najlepsi osiągnęli jeszcze lepsze rezultaty, a ci naj słabsi osiągnęli sukcesy na miarę ich możliwości?

MOTYWACJA

pewna celowość w działaniu,
pobudzenie do działania.

Motywacja może być wewnętrzna lub zewnętrzna:

- **zewnętrzna** stwarza zachętę do działania, które jest w jakiś sposób nagradzane lub pozwala uniknąć kary. W szkole takiej motywacji sprzyja system nagród i kar oraz cały zbiór przepisów regulujących tok nauki.
- **wewnętrzna** pobudza do działania, które ma wartości samo w sobie. Jej przykładem jest zainteresowanie lub zamiłowanie do czegoś;

MOTYWY UCZENIA SIĘ – PO CO, W JAKIM CELU?

Najczęściej występującymi motywami uczenia się szkolnego są:

- motywy poznawcze
- ambicja
- lęk
- względy praktyczne

Jak motywować dziecko do nauki własnej?

Jak nauczyć dziecko odrabiania pracy domowej?

Oto pytania często stawiane przez rodziców, niezależnie od tego w jakim wieku mają dzieci i do których klas one uczęszczają.

Niezależnie jednak od rodzaju zadanej pracy domowej - zdarza się bardzo często, że **dzieci i młodzież niechętnie zasiadają do jej odrabiania.**

Niechęć ta przejawia się:

- **w odwlekaniu** czasu jej rozpoczęcia albo niepotrzebnym
- **wydłużaniu** czasu jej trwania (odrabiania)
- **całkowitym unikaniu** czyli zaprzeczaniu, że jest zadana praca domowa.

PRZYCZYNY

- brak osiągnięcia przez dziecko pełnej dojrzałości szkolnej i stąd, z przyczyn od siebie niezależnych nie potrafi ono samodzielnie wykonać pracy domowej - często unika jej, bo woli się jeszcze pobawić
- niższe możliwości intelektualne i możliwości uczenia się – takie dziecko wymaga dostosowanych do jego poziomu właściwych metod nauczania

- „syndrom dziecka zdolnego”
- brak wiary w swoje możliwości i obawa czy wykona zadanie poprawnie (czasami dziecko woli go nie rozpoczynać zadania, aby nie ponieść porażki i narazić się na gniew rodzica)
- niechęć do podejmowania jakiegokolwiek wysiłku, oczekiwanie na pomoc, bo dziecko nie jest samodzielne, nie jest nauczone obowiązku (bo nie miało wcześniej żadnych obowiązków domowych, zawsze było wyręczane)

Umiejętności odrabiania pracy domowej należy przede wszystkim każde dziecko nauczyć, tak jak uczy się go chodzenia, samodzielnego jedzenia i mycia.

Ogromną rolę we właściwym wyrabianiu tego nawyku mają właśnie rodzice.

Jeżeli dziecku od najmłodszych lat wpoimy poczucie obowiązku, gdzie te **nawyki** są **najtrwalsze** – to problem nieobowiązkowości nie będzie miał miejsca.

- To rodzic zachęca dziecko do nauki m.in. poprzez **wykazywanie zainteresowania** tym, co ono robi, poprzez zwykłą codzienną rozmowę na temat jego pracy w szkole: czego się nauczył, co nowego poznało, a co ma wykonać w domu.
- Niestety zdarzają się sytuacje, w których rodzice bagatelizują sprawy związane z nauką domową dziecka, tłumacząc to **brakiem czasu, przepracowaniem lub wiarą, że dziecko samo sobie poradzi.**

- Przy braku zainteresowania i wsparcia ze strony rodzica, także dziecko stopniowo nabierze lekceważącego stosunku do szkoły przy „cichej aprobacie” rodziców.
- Stąd niezwykle ważną rzeczą jest ciągły kontakt rodzica z dzieckiem, wykazywanie zainteresowania jego sytuacją szkolną (nie tylko postępami w nauce, ale również pojawiającą się niechęcią i trudnościami).

- **Stworzenie właściwej atmosfery** - opartej na zrozumieniu potrzeb dziecka (w tym także jego trudności), w której okazujemy zainteresowanie tym, co dziecko wykonuje, jak sobie radzi i zapewnieniu mu z naszej strony wsparcia – można zachęcić je do podejmowania każdego wysiłku, w tym także intelektualnego a takim jest z całą pewnością nauka domowa ucznia.
- **Przyzwyczajanie dziecka do dobrej organizacji nauki**, która nie będzie go męczyć, a która przyniesie pożądane efekty (tym samym zadowolenie dziecka z włożonego wysiłku).

ABY TO OSIĄGNAĆ ?

- Należy ustalić wspólnie z dzieckiem **porządek dnia**, w którym odpowiednio przeznaczają się czas na różne zajęcia (zabawę, odrabianie lekcji, zainteresowania) i konsekwentnie go przestrzegać.
- *W sytuacji gdy dziecko np. nie chce zakończyć zabawy – odwołujemy się do wspólnych ustaleń i pod żadnym pozorem nie odstępujemy od nich.*

- Ważne jest, aby dziecko **odrabiało pracę domową codziennie w tych samych godzinach**. Powoduje to szybsze wykonywanie czynności przygotowawczych i szybszą koncentrację w pracy nad lekcjami.
- W trakcie odrabiania lekcji wskazane są krótkie **przerwy**, gdyż narastające zmęczenie zmniejsza koncentrację. Przerwy jednak nie mogą być za długie, aby dziecko łatwo wróciło do odrabiania pracy domowej.

Dzieciom pracującym wolniej lub mającym trudności, dzielimy czas nauki na kilka sesji (partii), pozwalając na kilka minut relaksu.

- Oprócz przyzwyczajień czasowych należy także stworzyć dziecku spokojną atmosferę. Głośne rozmowy, kręcenie się domowników, odrywanie dziecka od pracy, włączone radio czy TV nie sprzyjają koncentracji uwagi na odrabianej pracy.
- Wskazane jest zapewnienie osobnego, stałego kącika do odrabiania lekcji i właściwego miejsca dostosowanego do wzrostu dziecka.

Zachęcanie dziecka do samodzielności
jest kolejnym ważnym zadaniem dla
rodzica.

Aby nauczyć go samodzielności należy:

- **pozwalać dziecku dokonywać wyboru**
 - (Co Ci bardziej odpowiada - ćwiczenie przed, czy po południu?)
- **okazywać szacunek dla jego zmagania**
 - (Dodawanie ułamków jest skomplikowane. Nie jest łatwo znaleźć wspólny mianownik.)
- **nie zadawać zbyt wielu pytań**
 - (Po powrocie dziecka z imienin u koleżanki, zamiast wypytywać mówimy tylko – Miło Cię widzieć! Witaj w domu!)
- **nie śpieszyć się z dawaniem gotowych recept**
 - (Zastanów się, dlaczego tak się dzieje?)

- zachęcać dziecko do korzystania z cudzych doświadczeń

(Jak myślisz, co powie na to twój nauczyciel od matematyki?)

- nie odbierać nadziei

- (A więc myślisz o sprawdzeniu swoich umiejętności aktorskich. To dopiero będzie doświadczenie)

- dostrzegać poczynione starania

- (Cieszę się, że udało ci się rozwiązać to trudne zadanie)

Dobłą atmosferę pełną miłości
i bezpieczeñstwa można uzyskać m.in.
poprzez właściwe prowadzone rozmowy
z dzieckiem.

Pamiętajmy więc, aby:

- nie porównywać dziecka z innymi np. „Nie możesz być jak inne dzieci”
 - (każdy ma prawo być inny i niedoskonały)
- nie odbierać nadziei np. „Z ciebie i tak nic nie wyrośnie”
 - (każde dziecko chce wierzyć, że coś w życiu osiągnie)
- słowa krytyki kierować na zachowanie, a nie na osobę dziecka
 - np. „Jeżeli nie odrabiasz lekcji, nie utrwalasz materiału” (w ten sposób dziecko uczy się odpowiedzialności za siebie)

- **nie rozkazywać dziecku** „Siadaj natychmiast do lekcji”
 - (dziecko woli być zachęcane – potrafi wtedy współpracować, nawet jeżeli jest małe)
- dodawać im wiary we własne siły „Potrafiłeś to tak dobrze zrobić”
 - (dziecko wówczas nie obawia się przyszłości i podejmowania zadań)

- zauważać i doceniać to, co robi „Jestem pod wrażeniem tego opowiadania, które napisałeś”
 - (dziecko ma poczucie, że warto się starać)
- pomagać dostrzegać mocne i słabe strony „To ci się mniej udało, ale w tym jesteś naprawdę dobry”
 - (dziecko wtedy realnie ocenia swoje możliwości)
- słuchać dziecka z uwagą – ono chce wtedy rozmawiać o swoich sprawach, także o problemach.

Reasumując należy stwierdzić, iż to nie tylko od dziecka ale przede wszystkim od nas dorosłych zależy, czy nauczy się ono systematycznej pracy i obowiązkowości.

„W oczach dzieci wszyscy dorośli zdają się posiadać taki autorytet, wydają się im mądrzy i umieją przepowiedzieć przyszłość. W miarę jak dziecko rośnie, stopniowo odkrywa, że jego dorosłe idole są często kolosami na glinianych nogach, że wszechpotężni dorośli są w gruncie rzeczy całkiem ułomni, że nie mają nieograniczonej władzy, mądrości i nierzadko mylą się w swych sądach”.

Thomas Gordon